

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 10 kwietnia 2018 roku

Powód (...) S.A. z siedzibą w W. w dniu 06 czerwca 2016 r. (data nadania, k. 25) wniósł przeciwko pozwanej E. N. pozew o zapłatę kwoty 2000,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, a także o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. W uzasadnieniu wskazał, że jako wynajmujący zawarł z pozwaną, jako najemcą, w dniu 17 maja 2014 roku umowę najmu samochodu osobowego marki T. (...) nr rej. (...) i tego samego dnia nastąpiło wydanie pozwanej tego samochodu. Pozwana zwróciła samochód w dniu 23 maja 2014 roku. W dniu zwrotu zostały stwierdzone dodatkowe uszkodzenia samochodu w postaci otarcia, co zostało wyszczególnione w protokole zdawczo-odbiorczym. Z oświadczenia podpisanego przez pozwaną wynika, że obtarła ona samochód o słup w markecie cofając. Zgodnie z Regulaminem wynajmu samochodów powód obciążył pozwaną karą umowną za uszkodzenie przedmiotowego samochodu w wysokości 2000,00 zł wystawiając notę obciążeniową. Pozwana odmawia uregulowania noty obciążeniowej wskazując, że stroną umowy było (...), a sama nota obciążeniowa powinna być wystawiona na firmę (...).pl. (...) wezwania do zapłaty skierowanego przez powoda do pozwanej nie uściła ona kary umownej (pozew, k. 1-4).

W dniu 28 czerwca 2016 r. Referendarz Sądowy tutejszego Sądu wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym uwzględnił w całości żądanie pozwu (nakaz zapłaty, k. 26).

Postanowieniem z dnia 25 lipca 2017 roku tutejszy Sąd przywrócił pozwanej termin do wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty z dnia 28 czerwca 2016 roku (postanowienie, k. 80).

W sprzeciwie od nakazu zapłaty z dnia 13 kwietnia 2017 r. (data prezentaty, k. 53) pozwana zaskarżyła nakaz zapłaty w całości. Wskazała, że nie jest stroną w sprawie i została oszukana przez (...) S.A. Pozwana podniosła również zarzut rażąco za wysokiej kary umownej niewspółmiernej ze szkodą. Pozwana wskazała, że samochód został wypożyczony od powoda przez (...) w ramach samochodu zastępczego z tytułu (...) dla firmy (...).pl, której pozwana jest prezesem. Zaprzeczyła jakoby świadomie podpisała regulamin wypożyczenia samochodu oraz jakoby świadomie przyznała się do uszkodzenia samochodu. Pozwana wskazała ponadto, że pracownik powoda wprowadził ją w błąd oraz zasugerował podpisanie oświadczenia, że to ona uszkodziła samochód. Próbowała wyjaśnić całą sytuację z powodem i prosiła o przeniesienie sprawy na firmę (...).pl ale powód nie wyraził na to zgody (sprzeciw, k. 53-58).

W piśmie procesowym z dnia 29 września 2017 r. (data nadania, k. 95) powód podtrzymał swoje stanowisko wyrażone w pozwie. W uzasadnieniu powód wskazał, że podnoszony przez pozwaną zarzut braku legitymacji biernej jest chybiony. Z dokumentów dołączonych do pozwu wynika jednoznacznie, że pozwana zawarła umowę najmu jako osoba fizyczna. Gdyby było inaczej to pozwana zawarłaby umowę w imieniu spółki, której jest prezesem, co z pewnością potwierdziłaby firmową pieczęcią. Powód podkreślił także, że nałożona przez niego kara umowna, zgodnie z zapisami regulaminu, nie jest wygórowana i brak jest podstaw do miarkowania tej kary (pismo procesowe, k. 90-94).

Do zamknięcia rozprawy strony podtrzymały zajmowane stanowiska.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 17 maja 2014 r. E. N. zawarła z (...) S.A. z siedzibą w W. (dalej: (...) S.A.) umowę najmu samochodu osobowego marki T. (...) klasy D, nr rej. (...) (dalej: pojazd zastępczy) i w tym dniu nastąpiło wydanie samochodu. Faktyczny zwrot samochodu nastąpił w dniu 23 maja 2014 r. W treści umowy E. N. wskazała, że jest zatrudniona w spółce (...).pl (...). z o.o. Najem pojazdu zastępczego nastąpił na zlecenie (...) S.A. w związku z ubezpieczeniem A. pojazdu, który leasingowała spółka (...).pl. (...) z o.o. i której prezesem jest E. N.. Koszty najmu pojazdu zastępczego zostały pokryte

przez (...) S.A. E. N. podpisała oświadczenie, zawarte w treści umowy najmu, że zapoznała się i akceptuje warunki najmu podane w umowie oraz w regulaminie (...) S.A. w zakresie najmu samochodu.

Dowód: umowa najmu wraz z regulaminem, k. 10-11, protokół zdawczo – odbiorczy, k. 12, pismo (...) SA, k. 115.

W dniu zwrotu pojazdu zastępczego, tj. w dniu 23 maja 2014 roku stwierdzono na nim uszkodzenia w postaci obtarcia tylnych bocznych drzwi z prawej strony. E. N. podpisała w tym dniu oświadczenie, że w dniu 22 maja 2014 roku o godzinie 18.00 cofając obtarła samochód o słup w markecie.

Dowód: protokół zdawczo – odbiorczy, k. 12, oświadczenie o uszkodzeniach, k. 13, zdjęcia uszkodzeń, k. 17-19.

Zgodnie z punktem 33 Regulaminu (...) S.A. w zakresie najmu samochodów naprawienie szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania umowy w części dotyczącej zobowiązań o charakterze niepieniężnym, będącego następstwem okoliczności, za które Najemca ponosi odpowiedzialność, następuje przez zapłatę kary umownej określonej w pkt 34 oraz 35, z zastrzeżeniem pkt 36, 38, 39. Stosownie natomiast do treści punktu 34 Regulaminu wysokość kary umownej uzależniona jest od klasy wynajętego samochodu i wynosi m. in. w klasie D, D +, R, (...), (...) kwotę 2000 zł.

Dowód: Regulamin, k. 11.

W dniu 02 czerwca 2014 r. (...) S.A. wystawił notę obciążeniową nr (...), na podstawie pkt 34 Regulaminu (...) S.A. w zakresie najmu samochodów, w kwocie 2000,00 zł tytułem kary umownej za uszkodzenie samochodu T. (...) numer rejestracyjny (...). (...) S.A. wezwał E. N. do zapłaty kwoty wynikającej z noty obciążeniowej w terminie 7 dni od daty otrzymania pisma. E. N. odebrała wezwanie w dniu 23 czerwca 2014 roku.

Dowód: nota obciążeniowa, k. 14, zpo, k. 15-16.

W odpowiedzi na pismo z dnia 02 czerwca 2014 roku E. N. poinformowała (...) S.A., że nota obciążeniowa nie powinna być wystawiona na osobę fizyczną ani na firmę (...)pl (...). z o.o., gdyż nie są oni stroną w sprawie. Wskazała, że spółka (...)pl (...). z o.o. jest leasingobiorcą samochodu, z którego ubezpieczenia wypożyczono samochód od (...) S.A. Poinformowała, że stroną jest (...), który ponosił opłaty za wynajem samochodu.

Dowód: korespondencja mailowa, k. 59-62,64-66, pismo, k. 20, 63.

Na podstawie nakazu zapłaty z dnia 28 czerwca 2016 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Woli M. B. wszczęła, na wniosek (...) S.A., postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 1552/17. Postępowanie nie zostało zakończone. Komornik dokonał zajęcia rachunków bankowych oraz wierzytelności z tytułu nadpłaty lub zwrotu podatków.

Dowód: akta Km 1552/17.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie twierdzeń o faktach przyznanych i niezaprzeczonych, a ponadto dokumentów zgromadzonych w aktach niniejszej sprawy i aktach Km 1552/17. Dokumenty zgromadzone w aktach sprawy oraz aktach Km 1552/17 Sąd uznał za pełnowartościowy materiał dowodowy. W ocenie Sądu brak było podstaw do podważania wiarygodności i mocy dowodowej przedmiotowych dokumentów, wobec czego stanowiły one podstawę ustalania stanu faktycznego sprawy. Dokumenty nie były kwestionowane przez żadną ze stron postępowania. Pozwana wskazywała jedynie na fakt, że to nie ona jest stroną w niniejszej sprawie a pracownik powoda wprowadził ją w błąd. Pozwana potwierdziła jednak, że podpisy złożone na umowie najmu samochodu zastępczego, protokole zdawczo-odbiorczym oraz oświadczeniu są jej podpisami. Podnosiła, że umowę podpisywała bardzo szybko, była niedoświadczonym kierowcą a pracownik powoda poinformował ją, że podpisanie wszystkich dokumentów to tylko formalność. W świetle całokształtu okoliczności niniejszej sprawy, a w szczególności podpisania przez pozwaną umowy najmu, protokołu zdawczo-odbiorczego oraz oświadczenia o uszkodzeniach, Sąd uznał twierdzenia pozwanej za nieodpowiadające prawdzie i stanowiące wyraz jej stanowiska procesowego zmierzającego jedynie do przedłużenia

niniejszego postępowania. Zgodnie bowiem z treścią art. 253 k.p.c., jeżeli strona zaprzecza prawdziwości dokumentu prywatnego albo twierdzi, że zawarte w nim oświadczenie osoby, która je podpisała, od niej nie pochodzi, obowiązana jest okoliczności te udowodnić. Zatem to na pozwanej spoczywał ciężar dowodu związany z kwestionowaniem zawarcia przedmiotowej umowy jako osoba fizyczna, jednak pozwana nie przedstawiła żadnego dowodu na poparcie swoich twierdzeń. Z treści dokumentów znajdujących się w aktach sprawy oraz z twierdzeń samej pozwanej wynika, że niewątpliwie zawarła ona z powodem umowę najmu samochodu zastępczego. Pozwana podała swoje dane przy zawieraniu umowy i złożyła swój podpis. Z twierdzeń pozwanej nie wynika, aby w jakikolwiek sposób sygnalizowała, że chce zawrzeć przedmiotową umowę w imieniu spółki (...) .pl (...) . z o. o., której jest prezesem. Pozwana powinna była w tym celu dołożyć należytej staranności i stanowczo wyrazić swoją wolę w tej kwestii. Skoro tego nie uczyniła to wyraziła zgodę na warunki zawieranej umowy jako osoba fizyczna, ponadto podpisując oświadczenie o uszkodzeniach pojazdu powinna zdawać sobie sprawę z konsekwencji. Zaniedbania pozwanej nie mogą podważyć złożonych przez nią oświadczeń.

Podkreślić należy, że Sąd uwzględnił twierdzenia pozwanej, że wynajem pojazdu od powoda nastąpił na zlecenie ubezpieczyciela (...) w ramach assistance i (...) pokryło koszty najmu pojazdu zastępczego. Znajduje to potwierdzenie w dokumentach znajdujących się w aktach sprawy, ponadto okoliczność ta została przyznana przez powoda. Okoliczność ta nie ma jednak znaczenia dla odpowiedzialności pozwanej, ponieważ to pozwana korzystając z przedmiotowego samochodu, na podstawie zawartej umowy, uszkodziła go.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

W niniejszej sprawie powód dochodził od pozwanej zapłaty kwoty 2000 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od daty wniesienia pozwu do dnia zapłaty, na podstawie umowy najmu pojazdu zastępczego z dnia 17 maja 2014 r. Powód na podstawie umowy i zapisów regulaminu obciążył pozwaną karą umowną w kwocie dochodzonej pozwem za uszkodzenia wynajmowanego samochodu stwierdzone w dniu jego zwrotu i potwierdzone przez pozwaną w oświadczeniu. Powód wezwał pozwaną do zapłaty kary umownej, zaś wobec barku uiszczenia tej należności wystąpił następnie przeciwko niej z pozwem o zapłatę.

Pozwana kwestionowała w niniejszej sprawie swoją legitymację bierną oraz podnosiła, że kara umowna nałożona przez powoda jest rażąco wygórowana i niewspółmierna do szkody. Wskazywała, że najem nastąpił w ramach ubezpieczenia assistance i to ubezpieczyciel powinien pokryć koszty noty obciążeniowej. Ponadto pozwana wskazywała, że to nie ona jest stroną umowy a spółka, której pozwana jest prezesem zarządu, tj. K..pl (...) . z o.o.

W niniejszej sprawie sporny pozostawał fakt zawarcia umowy najmu pojazdu zastępczego pomiędzy stronami oraz złożenie przez pozwaną oświadczenia o uszkodzeniach pojazdu. Pozwana podnosiła także rażące wygórowanie kary umownej za uszkodzenia pojazdu.

Podstawą dochodzenia przez powoda od pozwanej zapłaty kwoty wskazanej w pozwie, jest zawarta między nimi w dniu 17 maja 2014 r. umowa najmu pojazdu zastępczego, a więc odpowiedzialność kontraktowa pozwanej. Na podstawie zapisów przedmiotowej umowy i Regulaminu oraz oświadczenia pozwanej o uszkodzeniach samochodu, podpisanego przez pozwaną, powód wystawił notę obciążeniową i wezwał pozwaną do zapłaty kary umownej w wysokości 2000 zł. W ocenie Sądu nie ulegało wątpliwości, że pozwana zawarła przedmiotową umowę najmu z powodem jako osoba fizyczna, którą potwierdziła podpisem oraz złożyła oświadczenie, w którym przyznała, że uszkodziła samochód obcierając jego bok o słup w związku z cofaniem w markecie. Pozwana nie zdołała bowiem udowodnić w niniejszej sprawie, co opisano szczegółowo wyżej, że zawarła przedmiotową umowę w imieniu spółki (...) .pl (...) . z o.o. Samo wskazanie w treści umowy miejsca zatrudnienia nie może przesądzać o tym, że pozwana nie zawierała umowy we własnym imieniu. Pozwana jako prezes zarządu spółki K..pl powinna była sygnalizować przy zawieraniu umowy, że działa w takim charakterze. Podkreślić należy, że pozwana zdawała sobie sprawę z tego, że umowa zawierana jest w związku z ubezpieczeniem assistance w (...) pojazdu należącego do przedmiotowej spółki. To na pozwanej spoczywał zatem obowiązek dołożenia należytej staranności w celu zawarcia prawidłowej

umowy. Pozwana nie może przerzucać tej odpowiedzialności na pracowników powoda skoro nie sygnalizowała w żaden sposób woli zawarcia umowy w imieniu spółki i podpisała umowę jako osoba fizyczna. Pozwana powinna była szczegółowo zapoznać się z treścią umowy i Regulaminu, pod którą składała swój podpis i oświadczeniem o zapoznaniu się z treścią tego regulaminu. Jeśli tego nie uczyniła to niewątpliwie ponosi konsekwencje swoich własnych zaniedbań. Podkreślić także należy, że pozwana dobrowolnie podpisała oświadczenie o uszkodzeniach pojazdu w dacie jego zwrotu. Brak jest jakichkolwiek okoliczności wskazujących na to, że pozwana pozostawała w błędzie w chwili podpisywania przedmiotowego oświadczenia. Twierdzenia pozwanej nie mogą zostać uznane za błąd, w szczególności zaś twierdzenia o byciu młodym kierowcą. Wskazać także należy, że z dokumentu przedłożonego przez powoda i pochodzącego od (...) nie wynika, wbrew twierdzeniom pozwanej, że to nie pozwana miała być najemcą samochodu a spółka. Z treści tego dokumentu wynika wyraźnie, że wskazane są w nim dane pozwanej.

W dalszej kolejności wskazać należy, że na odpowiedzialność pozwanej nie wpływa w żaden sposób fakt, że przedmiotowa umowa najmu była zawierana w ramach ubezpieczenia assistance w (...) i ubezpieczyciel pokrył koszty najmu pojazdu zastępczego. Z przedmiotowego pojazdu korzystała pozwana i w trakcie tego korzystania uszkodziła samochód. Fakt uszkodzenia przyznała w złożonym oświadczeniu. To pozwana zatem jest odpowiedzialna za to uszkodzenie a nie (...), które zgodnie z umową ubezpieczenia pokryło koszty najmu ale nie było w żaden sposób zobowiązane do pokrycia kosztów uszkodzenia samochodu. Pozwana jako najemca odpowiada zatem na podstawie zawartej z powodem umowy najmu.

Wbrew zatem twierdzeniom pozwanej w niniejszej sprawie strony łączyła umowa najmu pojazdu zastępczego z dnia 17 maja 2014 r. i niewątpliwie pozwana jest stroną tej umowy. Świadczy o tym podpis pozwanej na przedmiotowej umowie. Pozwana korzystała z samochodu osobowego marki T. (...) w okresie od dnia 17 maja 2014 r. do dnia 23 maja 2014 r. W trakcie korzystania z tego samochodu pozwana uszkodziła go obcierając bok o słup w markecie, co zostało przez nią potwierdzone w złożonym i podpisanym oświadczeniu o uszkodzeniach. Pozwana ponosi zatem względem powoda odpowiedzialność za uszkodzenie samochodu. Nie ulega bowiem wątpliwości, że pozwana uszkadzając samochód w nienależyty sposób wykonała zobowiązanie względem powoda. Zasadnie zatem powód obciążył pozwaną karą umowną w wysokości 2000 zł, zgodnie z postanowieniami Regulaminu (pkt 34), z którym pozwana się zapoznała potwierdzając to własnoręcznym podpisem.

Kara umowna jest dodatkowym zastrzeżeniem w umowie, w którym strony postanawiają, że naprawienie szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego nastąpi przez zapłatę określonej sumy pieniężnej (art. 483 § 1 k.c.). Zastępuje ona odszkodowanie, którego wierzyciel może dochodzić na tzw. zasadach ogólnych. Niewykonanie zobowiązania zachodzi, gdy dłużnik w ogóle nie spełnia swojego świadczenia. Natomiast nienależyte wykonanie zobowiązania ma miejsce, gdy dłużnik świadczy po terminie, mniej niż powinien, czy też źle jakościowo. Kara umowna tym różni się o naprawienia szkody na ogólnych zasadach, że należy się wierzycielowi w zastrzeżonej wysokości, bez względu na wysokość poniesionej przez niego szkody. Zatem fakt, iż na skutek niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania przez dłużnika wierzyciel poniósł tylko nieznaczną szkodę nie ma znaczenia, gdyż tak czy inaczej wierzycielowi należy się kara umowna w przewidzianej na ten wypadek wysokości. Co więcej, dłużnik nie obroni się przed zapłatą kary umownej wykazując, że wierzyciel w ogóle nie poniósł szkody. Zgodnie bowiem z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2003 r. (III CZP 61/03), podjętą w składzie siedmiu sędziów, „zastrzeżenie kary umownej na wypadek niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania nie zwalnia dłużnika z obowiązku jej zapłaty w razie wykazania, że wierzyciel nie poniósł szkody”. Jak z kolei stwierdził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 7 lipca 2005 r. (sygn. akt V CK 869/04), „wierzyciel, dla którego zastrzeżona została kara umowna nie ma obowiązku wykazywać faktu poniesienia szkody. Dla realizacji przysługującego mu roszczenia o zapłatę kary umownej musi jednak wykazać istnienie i treść zobowiązania łączącego go z dłużnikiem, a także fakt niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania”.

Biorąc pod uwagę powyższe stwierdzić należy, że powód wykazał w niniejszej sprawie istnienie i treść zobowiązania łączącego go z pozwaną (umowa najmu) oraz fakt nienależytego wykonania tego zobowiązania przez pozwaną (uszkodzenie pojazdu). Wysokość kary umownej wynikała natomiast z regulaminu w zakresie najmu samochodów.

W okolicznościach niniejszej sprawy kary umownej (2000 zł) nie można uznać za rażąco wygórowaną. W ocenie Sądu za tak widoczne i znaczne uszkodzenia w postaci obtarć samochodu kwota 2000 zł nie jest kwotą wygórowaną ani tym bardziej rażąco wygórowaną. Uwzględniając klasę uszkodzonego pojazdu stwierdzić należy, że kwota 2000 zł jest adekwatna do ujawnionych uszkodzeń. Tylko w przypadku uznania, że zastrzeżona kara umowna jest rażąco wygórowana Sąd byłby uprawniony do zmiarkowania jej wysokości zgodnie z treścią art. 484 § 2 k.c. W niniejszej sprawie sytuacja taka jednak nie zachodzi.

Wobec powyższego powództwo należało uwzględnić w całości, o czym Sąd orzekł w punkcie 1 wyroku.

W zakresie odsetek Sąd orzekł zgodnie z żądaniem pozwu w oparciu o art. 481 k.c. Zgodnie z nim, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Data wymagalności, jak również otrzymanie wezwania do zapłaty od powoda nie była kwestionowana przez pozwaną. Powód dochodzi natomiast odsetek od daty późniejszej, tj. dopiero od dnia wniesienia pozwu. W związku z tym w zakresie daty początkowej naliczania odsetek należało uwzględnić stanowisko powoda wyrażone w pozwie.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w pkt 2 wyroku stosownie do treści art. 98 k.p.c., czyli zgodnie z zasadą odpowiedzialności strony za wynik procesu. Pozwana przegrała niniejszy proces w całości w związku z czym obciąża ją obowiązek zapłaty kosztów procesu poniesionych przez powoda. Na koszty te w łącznej kwocie 1247 zł złożyły się: opłata od pozwu w kwocie 30 zł, wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 1200 zł, ustalone na podstawie § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych w wersji obowiązującej w dacie wniesienia pozwu oraz kwota 17 zł z tytułu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w wyroku.

SSR Barbara Syta – Latała

ZARZĄDZENIE

(...).

SSR Barbara Syta – Latała

25.04.2018 r.